

Sygn. akt IV Ca 685/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca - SSO Małgorzata Szeromska

Sędziowie - SSO Wacław Banasik (spr.)

SSO Małgorzata Michalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 2 listopada 2016r. w P.

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mławie z 28 kwietnia 2016 r.

sygn. akt I C 125/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i początkową datę odsetek ustala na dzień 19 października 2010 r.;
2. oddala apelację w pozostałej części, znosząc między stronami koszty procesu za II instancję.

IV Ca 685/16

UZASADNIENIE

Powód M. R. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.08.2009 roku do dnia zapłaty, oraz kwoty 1.100 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia powypadkowego z ustawowymi odsetkami od kwoty 300 złotych od dnia 12.08.2010 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 800 złotych liczonymi od 15 dnia liczonego od dnia następnego po dniu otrzymania odpisu pozwu. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw w kwocie 34 złotych.

Sąd Rejonowy w Mławie wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie I C 125/12 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5000 zł zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od dnia 22 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.100 zł. odszkodowania z ustawowymi odsetkami od 300 zł od dnia 12 sierpnia 2010 r. i od 800 zł od dnia 13 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie powództwo oddalił; zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.266,52 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę orzeczenia stanowią następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Dnia 24 maja 2009 roku powód uległ wypadkowi. Kierujący samochodem osobowym w M. na ulicy (...) nie dostosował prędkości do panujących warunków atmosferycznych, zjechał na pobocze drogi a następnie dachował. Pasażerem tego samochodu był powód M. R., który doznał obrażeń ciała. Sprawca wypadku miał zawartą umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z pozwanym.

Na skutek przedmiotowego zdarzenia M. R. doznał złamania kości ramieniowej lewej z przemieszczeniem, porażenia nerwu promieniowego lewego i ogólnych potłuczeń ciała. Po wypadku powód przebywał w szpitalu w M. na Oddziale Chirurgiczno-Urazowym w okresie od 24.05.2009-1.06.2009 roku, gdzie miał operację i unieruchomiono rękę. Po wyjściu ze szpitala powód miał zalecenie konsultacji w Poradni Ortopedycznej. Następnie w okresie od 6.07.2009 roku do 09.07.2009 roku powód przebywał na Oddziale Neurologicznym (...) Wojewódzkiego SPZOZ w C., gdzie stwierdzono całkowite porażenie nerwu promieniowego. Powód został wypisany do domu z zaleceniem konsultacji ortopedycznej. Powód ponownie przebywał w Szpitalu Wojewódzkim w C. na Oddziale Rehabilitacji Narządu Ruchu Specjalistycznego, gdzie zastosowano wobec niego między innymi: masaż wirowy, ćwiczenia indywidualne. Po wypisaniu z oddziału powód miał zalecenia dalszego leczenia w poradni ortopedycznej i kontynuację wyuczonych ćwiczeń. W okresie od 16.08.2010 roku do 20.08.2010 roku powód był hospitalizowany na Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Szpitala w C., gdzie dokonano zabiegu operacyjnego.

Powód na leczenie wydał kwotę 1.100 zł. Powód korzystał z usług prywatnych gabinetów lekarskich, co było uzasadnione, z uwagi na długie oczekiwanie do lekarzy specjalistów i na pilność ich przeprowadzenia.

Po wypadku powód bardzo długo nie chciał wsiadać do samochodu, zawsze ktoś musiał koło niego siedzieć. Przed wypadkiem powód był osobą bardzo towarzyską, był aktywny sportowo. Po wypadku zamknął się w sobie. Powód nie mógł spać nocami, krzyczał po nocach. Po wypadku M. R. stał się agresywny. Uskarżał się na ból ręki i kręgosłupa. Powód chciał iść na studia, jednak przez wypadek nie zdał matury. Powód w związku z przeżyciami dotyczącymi wypadku korzystał z pomocy psychologa i psychiatry. Z uwagi na długie oczekiwanie do lekarzy specjalistów powód korzystał z prywatnych usług lekarskich.

Powód zgłosił szkodę pozwanemu szkodę. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił powodowi kwotę 35.500 zł tytułem zadośćuczynienia, oraz kwotę 2.126,41 zł tytułem odszkodowania za koszty pomocy i opieki osób trzecich oraz kwotę 1.220,99 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia.

W związku z zaistniałym zdarzeniem powód doznał łącznie 19% uszczerbku na zdrowiu, który jest związany ze złamaniem kości promieniowej lewej 7%, oraz uszkodzeniem nerwu promieniowego lewego 12%. Złamanie kości zagoiło się całkowicie z pełną przebudową i niewielkim zaburzeniem osi kończyny nie wpływającym praktycznie na jej czynność, natomiast stan jej unerwienia i deficyty neurologiczne wynikające z uszkodzenia nerwu pośrodkowego należy uznać za trwałe. Powód powinien systematycznie i długotrwale korzystać z rehabilitacji. W przebiegu wypadku powód doznał ostrej reakcji na stres, która jest zakłóceniem funkcji psychicznych utrzymujących się kilka godzin lub dni, nie doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym, aktualnie zaś nie występują u niego objawy, które były przyczynowo związane z wypadkiem drogowym.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uwzględnić powództwo o zadośćuczynienie w części, a podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 sierpnia 2009 roku. W ocenie tego sądu zasądzona kwota wraz z kwotą wypłaconą przez pozwanego spełnia walor kompensacyjny zadośćuczynienia, jest adekwatna do rozmiaru fizycznych cierpień powoda oraz jednocześnie odpowiada aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa i nie prowadzi do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda.

Odsetki ustawowe Sąd Rejonowy zasądził od dnia 22 sierpnia 2009 roku, na podstawie art. 481 § 1 k.c. W dniu 21 sierpnia 2009 roku pozwany wydał decyzję co do wysokości zadośćuczynienia wypłaconego powodowi, miał wszystkie

informacje i dokumenty pozwalająca na określenie krzywdy, zatem w wypłacie zadośćuczynienia pozostaje od dnia następnego tj. 22 sierpnia 2009 roku.

Za zasadne Sąd Rejonowy uznał żądanie powoda w zakresie zwrotu kosztów leczenia - kwoty 1100 zł. na podstawie art. 444 § 1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany (...) S.A. V. (...) w W.. Zarzucił on Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 481 k.c. i art. 445 § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że pozwany popadł w opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia od dnia 22 sierpnia 2009 r. i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie ustawowych odsetek od zasądzonego zadośćuczynienia od dnia 28 kwietnia 2016 r., oddalenie powództwa co do odsetek za okres od 22 sierpnia 2009 r. do 28 stycznia 2016 r. oraz zasądzenie kosztów procesu za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna. Ponieważ sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie wyroku ograniczone zostanie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, na podstawie art. 387 § 2¹ k.p.c.

W orzecnictwie występuje rozbieżność stanowisk co do początkowego terminu naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w wyroku z dnia 18 lutego 2011r., I CSK 243/10 (LEX nr 848109), zgodnie z którym wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy. Terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, może być więc, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień wyrokowania. Decydujące znaczenie mają zawsze okoliczności konkretnej sprawy.

W myśl z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Wynikająca z art. 455 k.c. reguła, według której dłużnik ma świadczyć niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela, ulega modyfikacji w odniesieniu do świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń. Według art. 817 § 1 i 2 k.c., zakład ubezpieczeń jest obowiązany spełnić świadczenie w terminie dni trzydziestu, licząc od dnia zawiadomienia o wypadku, jeżeli nie umówiono się inaczej.

Aczkolwiek rzeczywiście dzień wyrokowania może być terminem od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, to stanowisko apelującego w tej materii nie jest przekonujące. Nie wiadomo dlaczego niezaspokojenie w całości usprawiedliwionego roszczenia powoda i niemożność korzystania przez niego przez kilka lat z należnej mu kwoty, miałyby stanowić pokrzywdzenie zobowiązanego do zadośćuczynienia i niesłuszne wzbogacenia pokrzywdzonego. Równocześnie jednak brak było podstaw do ustalenia początkowej daty płatności odsetek ustawowych od zasądzonego zadośćuczynienia od dnia 22 sierpnia 2009 r. Uwadze Sądu Rejonowego umknął bowiem fakt, że pierwotnie w dniu 28 lipca 2009 r. powód wystąpił do ubezpieczyciela o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 20.000 zł i roszczenie to zostało w całości uwzględnione w postępowaniu likwidacyjnym w dniu 21 sierpnia 2009 r. Po wypłacie tej kwoty powód dopiero w dniu 16 października 2009 r. zażądał dodatkowego zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł. W reakcji na to żądanie pozwany wypłacił dodatkowe zadośćuczynienie – dnia 21 stycznia 2010 r. w kwocie 13.000 zł. i dnia 11 sierpnia 2010 r. w kwocie 2.500. Usatysfakcjonowany tymi wypłatami powód dopiero po kolejnym pobycie w szpitalu w sierpniu 2010 r. w dniu 24 września 2010 r. zażądał dodatkowego zadośćuczynienia w kwocie 15.000 zł.. W odpowiedzi na to żądanie, mające związek z dalszą krzywdą, którą zresztą uwzględnił i Sąd

Rejonowy w swych ustaleniach faktycznych, pozwany w dniu 19 października 2010 r. odmówił wypłaty dodatkowego zadośćuczynienia.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 listopada 2009 r. sygnatura akt II CSK 257/09; wyjaśnił, że „po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczyciel - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Obowiązku tego nie może przerzucić na inne podmioty, w tym uprawnionego do odszkodowania. Nie może też wyczekiwać na prawomocne rozstrzygnięcie sądu. Bierne oczekiwanie ubezpieczyciela na wynik toczącego się procesu naraża go na ryzyko popadnięcia w opóźnienie lub zwłokę w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego. Rolą sądu w ewentualnym procesie może być jedynie kontrola prawidłowości ustalenia przez ubezpieczyciela wysokości odszkodowania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 stycznia 2000 r., III CKN 1105/98, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 134, z dnia 19 września 2002 r. V CKN 1134/2000, niepubl. i z dnia 15 lipca 2004 r., V CK 640/03, niepubl). Kierując się powyższymi względami i biorąc pod uwagę okoliczności faktyczne sprawy, Sąd Okręgowy ocenił, że pozwany winien spełnić świadczenie w przysługującym ubezpieczycielowi 30 – dniowym terminie na spełnienie świadczenia, biegnącym od otrzymania wezwania do zapłaty. Skoro pozwany udzielił powodowi odpowiedzi na dodatkowe wezwanie w dniu 19 października 2010 r. to od tego dnia winny być naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie. W dacie tej nie istniały bowiem żadne okoliczności, które wyłączałyby odpowiedzialność pozwanego lub wpływały na ocenę zasadności żądania.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, orzekając równocześnie o częściowym oddaleniu apelacji z mocy art. 385 k.p.c.. Orzeczenie o kosztach procesu w II instancji znajduje uzasadnienia w treści art. 100 zd. 1 k.p.c., bowiem każda ze stron w części uległa swemu żądaniu.

Małgorzata Szeromska

Wacław Banasik Małgorzata Michalska